

Yüksekdağ: Davanın üzerinde basınç oluşturan el kendisini saklama ihtiyacı hissetmiyor

Hoş şeyler bulamıyoruz, geldiğimiz yerlerde. Özellikle antidemokratik yargılamaların devam ettiği alanlarda hoş şeyler görmek mümkün değil. Bugün bu duruşma salonuna giremeyen değerli arkadaşlarım da Türkiye'deki yargı sisteminin ve siyasi iktidarın nahoş yüzüyle karşılaştılar.

Biz aslında daha önceki süreçten itibaren hakkımızda devam eden davaların en azından gerçek bir yargılama olması için bütün çabayı gösterdik. Hakkımızda bu davalar açıldı, evet Anayasa delindi, evet haksız bir biçimde dokunulmazlığımız kaldırıldı evet söz söyleme ve siyaset hakkına darbe gerçekleştirildi. Ama en azından yargılama başladı dediysek bu yargılama süreçlerinin evrensel normlara uygun olması gerekiyor.

Birakalım bugün Türkiye'de devam eden yargılamaların evrensel hukuk kurallarına uygun olup olmadığını Türkiye'deki yargı kurallarına bile uymuyor. Çok ciddi bir biçimde zaten toplum nezdinde yargıya karşı güvensizliği çok daha derinleştiriyor. Türkiye'de yargı ve siyaset mekanizmaları arasındaki çatışma alanlarını derinleştiriyor. Türkiye'de yargı hiçbir zaman tam bağımsız olmadı, ama hiçbir zaman da bu kadar bağımlı ve baskı altında olmadı.

Ben bu baskı ifadesini kendi fikirlerimin propagandası olarak söylemiyorum. Bugün yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda söylediğim sözler ayan beyan ortadadır. "Şekil 1" bu duruşma salonu. Evet heyet elinden geldiği kadar kriterleri uygulamaya çalışıyor. Bunları görüyor ve ölçüyorum. Ama görüp ölçtüğüm çok açık bir durum daha var. Çok açık bir el bu davanın üzerinde basınç oluşturuyor. Ben bu eli davalar, yargılamalar başlamadan önce de biliyor ve görüyordum, artık kendisini saklama ihtiyacı bile hissetmiyor.

Uluslararası heyetlerin "yabancı" diye salona alınmaması Türkiye'nin dünyaya ne kadar yabancılaştığını gösteriyor

Geçen duruşmada heyet bir karar verdi, yabancı konukların alınmasıyla ilgili karardı. Heyetin kararını kolluk uygulamadı. Kolluğa baka bir karar deklare edildi. Heyetin verdiği karar bir süre sonra şekil değiştirdi. Bunlar sadece benim duruşmalarında yaşananlar.

Açık yargılama, sadece mahkeme salonlarına özgü bir kavram değildir ki. Adalet sadece mahkeme salonlarında aranmaz. Adalet olmadığı zaman bir toplum çürür, tarumar olur. Bugün Türkiye'nin olmaya başladığı gibi. Türkiye'deki hukuki adalet sistemi, ekonomik adalet sistemi, siyasi adalet sistemi öyle bir noktaya geldi ki bu koca memleket bir siyasi iktidarın sorumsuzluğu üzerinden adeta dağılma çürüme noktasına getirildi.

Bu mahkeme salonunda tarif edebileceğimiz bir adalet kavramından söz etmiyorum. Başka bir örnek, geçen duruşmada da aynı şey oldu. Benim savunma hakkımı sınırsızca kullanabileceğim ve mahkemenin basınçsız bir şekilde karar verileceğine dair bir inancım yok.

Geçen duruşmada yaşananlar bugün tekrar ediyor. Geçen duruşmada da 1 saat bekledim, avukatlarım girecek mi girmeyecek mi diye bekledim. Gözümün önünde avukatımın sıraya oturmasını engelliyordu polisler. Bu duruşmada da salon büyük olduğu için barikat daha geriye kurulmuş.

Bu duruşmada da yabancı heyetin girişi sorun oldu. Yabancı heyet derken, yabancı değil. Bizim de parti programımıza göre enternasyonal, tanıdık bir işbirliği anlayışımız vardır. Ama bugün burada heyet giremiyor neden yabancı olduğu için güvenlik sorunu teşkil ediyormuş. Bu Türkiye'nin içine düştüğü durumun fecaat olduğunu gösteriyor. Ben başka bir ülkede mahkeme heyetine başvuru dahi yapmadan duruşmaya girebiliyorum ve izleyebiliyorum. Mahkeme heyetine bildirimde bile

bulunmuyorum. Kimliği gösteriyorsun, oranın organizasyonunu yürüten ekiple girip izliyorsun. Dünyanın her yerinde, demokrasilerde bunun böyle olması gerekir. Ama buraya gelen bir heyet alınmıyor. Yabancı diye alınmıyor. Bu Türkiye'nin dünyaya ne kadar yabancılaştığını, insani ve hukuki değerlere ne kadar yabancılaştığını gösterir. Yabancı olan onlar değil, yabancı olan burası.

Siz kararınızı verdiniz ama kesinlikle doğru bir karar değil heyetin alınmaması. Bu mahkemenin objektifliğine gölge düşürür hem de bizim dayanmamız gereken evrensel insanlık değerlerine aykırıdır. Bu mahkemenin, salona bütün heyetlerin rahatlık ve güven içinde girmesinin kararını alması gerekir. Biz bu güveni niye göstermiyoruz.

Bütün kamusal mekanizmaları da iç - dış düşman algısı üzerinden yönetiyor siyasi iktidar. Eminim bu mahkeme salonuna kadar yansıyor. Yargı kurumlarının çok temel bir farkı vardır. Her yerde göstermesi savunması gerekir. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı kalkıp falanca ülkeye posta koyabilir, yapmaması lazım ama yapıyor. Ama bir yargı mekanizmasının o politikanın parçası olmaması gerekir. Karşı çıkması gerekir.

Bu salona alınmayan gazeteciler, hapishanelere girebiliyor

Basın kuruluşlarının alınmaması da ayrı bir sorun. Akreditasyon denilen kavramı nereye çekersen oraya götürürsün. Türkiye'deki karşılığı; iktidarın izin vermediği, onaylamadığı hiçbir yere giremiyor basın kuruluşları. Bu salona olduğu gibi bir dizi yere giremeyen basın kuruluşları hapisaneye girebiliyor. Hapishaneye giriş tehlikesi ile her zaman karşı karşıyalar, hapishaneye girişleri sınırsız.

İşte demokrasinin olmadığı memleketlerde denklemler böyle tersine kurulur, her şey tersine döner, tersine dönene dünya bize normalmiş gibi algılatılır. Kuralları ve işleyişi, kendi iktidar gücüne dayanarak değiştiriyor. Ama bu normal, haklı, doğal, meşru değil.

Siyasi iktidara gerek bile yok, siyasi iktidarın yetki verdiği ve kendisini bulunduğu yerin padişahı sananlar karar veriyor. Kimse çıkıp niye verdi bu kararı demiyor. Hani iktidar diyor ya tek millet tek dil tek... diye, ama bu kadar tek o kadar çokluk, o kadar çok alan yarattı ki. Amir kıldıkları herkes o alanın kararını veriyor. "Sen gir, sen girme" diyebiliyor. Kimse, bu mahkeme heyeti bile bunun hesabını soramıyor.

Türkiye'deki gerçek ne yazık ki bu. Bizler bu gerçekleri ifade ettiğimiz için şu anda bu mahkeme salonlarındayız.

Sincan'dayız. Buraya gelirken aklıma şu geldi: Sincan'da darbe süreci yaşanmış ve Sincan sokaklarında tanklar yürütülmüştü. Sincan'da aynı zamanda 15 Temmuz'da darbeye teşebbüs edenler yargılanmaya başlandı. 3.sü de HDP'nin Eş Genel Başkanı yargılanmaya başlandı. Bu da siyasi darbedir. Bu tesadüf mü bilmiyorum ama darbelerle doğru orantılı olmaya başladı.

Türkiye'de darbe 15 Temmuz da başlamadı, 15 Temmuz'un kendisi darbe sürecinin sonucuydu

Bizim bu yargılama süreçleri ilk başladığında ifade ettiğimiz gibi Türkiye'de darbe 15 Temmuz da başlamadı. 15 Temmuz darbe sürecinin sonucuydu. Bu memlekette darbe mekanizması siyaset alanına dönük müdahaleler ile başladı. Dokunulmazlıklarımızın kaldırılması darbe sürecine geçişin en belirgin noktasıydı.

20 Mayıs'ta dokunulmazlığın kaldırılması siyasete darbenin en kilit noktalarından biriydi. Siyasi iktidar kararını vermişti. Evet mahkeme heyetinin de yargı kurumunun da bizim de işimiz zor çünkü gerçek bir yargılama yapılamıyor.

Yargı iktidara gelenin elinin altında bir silaha dönüştürülüyorsa o memleketin geleceği yoktur

Dokunulmazlıkların kaldırılmasından önceki sürece bakın. İktidar medyası bangır bangır dokunulmazlıkların kaldırılacağını söylüyordu. Dokunulmazlıklar kaldırıldı. Sonra bangır bangır tutuklanacağımız söyleniyordu. Daha tutuklanma kararımız verilmeden önce TV'den öğreniyorduk tutuklandığımızı. İşte bu nedenle siyasi yargılamadır.

Siyasi yargılama süreçleri böyle oluyor. Siyasi iktidar gücü elinde tutan merkez olarak kendi dışındaki tüm siyasi odakları devre dışı tutmak için her türlü hakkı kendinde görüyor. Ama bazı memleketlerde özellikle bizim memleketimizde böyle bir gerçeklik var. Gücü kim eline geçiriyorsa yargı kurumunu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak için basınç oluşturuyor.

Çok üzücü bir şey sonra da yargı eliyle yapılan operasyonlardan şikayet ediyor. Dün FETÖ'cü yargı diye tanımladığı mahkemelerin verdiği kararların hepsini eleştiriyordu onların hepsini hapse attı, darbeci ilan etti.

Yargı kendi denetimi altında olmadığı zaman yargı kurumlarına karşı operasyon düzenlemesi dahil tedbirleri de dahil edecek şekilde yargıya müdahale ediyor ama bir taraftan da müdahale edilmemesi gereken durumları kendisi açısından hak görüyor.

Bu memlekette veya çeşitli ülkelerde, yargı kim iktidara gelirse onun elinin altında bir silaha dönüştürülüyorsa o memleketin geleceği yoktur.

Bu ne zaman değişecek biliyor musunuz? Bir iktidar gelip de bunu yapmamaya başladığı zaman değişecek. Bu zamana kadar hiç bir iktidar bunu yapmama tavrını sergilemedi. Yargıyı ele geçirmek, yargıya operasyonlar yapmak, ele geçirilen yargı tarafından yargılanmak gibi faşist bir darbenin içine girmiştir. Bunun sonucu nedir Türkiye toplumunun yüzde 90'ı yargıya güvenmez. Bir iktidar kliği bir tarafından, bir iktidar kliği bir tarafından çekiyor. Yargı mensubu ya mesleğinden olacak ya hapse girecek. Bunun verdiği yargı kararına da bu toplum güvenecek. Bu mümkün mü?

Biz ilk yargılanmaya başladığımızda bir dilekçe verdik, yargı ağır baskı altında biz bu yargı kurumlarına güvenmiyoruz dedik. Bu dilekçeden de bize dava açıldı. İçler acısı bir durum. Ama biz doğruyu söyledik, belgesiyle kaydıyla doğruyu söyledik. Uyarma görevimizi yerine getirdik. Türkiye vatandaşlarının yüzde 60-70 i bunu düşünmesine rağmen söylemiyor biz onların düşündüklerini söyledik. O metinden, o dilekçeden dolayı dava açılması ne kadar haklı olduğumuzu gösterdi.

Yargı mekanizması üzerindeki basınç sadece siyasi parti olarak bizim görüşümüz değil aynı zamanda siyasi, toplumsal bir realite. Bir siyasetçi siyaseti toplumsal sorunları çözmek için yapar. Biz de bu sorunun üzerindeki perdeyi kaldırıyoruz. Ama siyasi iktidar bunun karşısında durmadan sorun üretiyor, sorunu derinleştiriyor.

Hakkımızda kriterlere uygunsuz yargılama süreci işletilecekse herkes gitsin işine gücüne baksın, çayını çorbasını içsin

Bugün benim 3. duruşmam. 3. duruşmada da değişen bir şey olmadığını görüyorum. Yine insanlar kapıda bekletiliyor, yine kolluk müdahalesi ile engelleniyor, yine aleniyet bakımından gizli sınırlamalar

getiriliyor, yine bir takım gözler bizi gözetliyor. Bir el, bir göz bu mahkeme salonunun içinde. Bugün demek ki daha açık yapmayı tercih etmişler. Görevlendirilmiş isimler bu salonda.

Bizim hakkımızda bu kadar kriterlere uygunsuz yargılama süreci işletilecekse bu mahkeme heyetinin, bizim, avukatların günahı ne. Herkes gitsin işine gücüne baksın, çayını çorbasını içsin. Bizim hakkımızda zaten karar verilmiş. 1 buçuk sene önce şu kadar milletvekili tutuklanacak deniyordu. Mahkemeler durumu kurtarmak için oluşmuş mekanizmalar sadece. Alınmış bir karar var karara kılıf lazım.

Bugün buraya hiç gelesim yoktu aslında ama çıkayım Türkiye'nin gerçeklerini konuşayım, bunların her birisi tarihsel belge olsun, bizden sonrakiler okusun niyetiyle geldim Ama şimdi şunu düşünüyorum: bunları söylesem ne olacak, söylemesem ne olacak? Karşımda bu gerçekliği tartacak bir olanakla karşı karşıya değilim. Benim savunma hakkımın da güvence altına alınmasına ilişkin çok ciddi sorun var. Yine kararlar veriliyor davalarımız hakkında. Siyasi iktidarın doğrudan müdahaleleri söz konusu.

Bizler mahkeme heyetleri tarafından değil siyasi iktidar tarafından yargılanıyoruz

Geçen 1 yıllık süre içerisinde bizim duruşmalara katılımımız her bir mahkememiz konusunda siyasi iktidar tarafından kararlar alınıp, yazılar gönderiliyor. Bir örnek vereyim Kayseri'deki bir mahkemeye hem Selahattin Bey'in hem benim katılma talebimiz vardı.

Mahkeme tarafından bu talep kabul edilmişti. Kabul edildikten sonra Bakanlık'tan bir yazı gönderildi; güvenliği nasıl sağlayacaksınız, güvenliği sağlayamazsınız ayrıca sizin çıkarılan falanca KHK'dan doğan bazı haklarınız var, bunları kullanın diye doğrudan bir talimat yazısı ulaştı. Sonraki süreçte yüz yüze katılma kararı veren yargıç kararını değiştirdi. Benim ilk defa duyduğum günsüz getirme kararına dönüştürüldü. Bunun anlamı şu: bir gece ansızın gelecekler ve hadi duruşmaya gidiyoruz diyecekler, yapılan yargılama da yargılama olacak. Bu kadar fecaat bir durum. Türkiye'deki yargı mekanizmasını uçurumun kenarına getirdiler.

Bize zaten her türlü zulmü uyguluyorlar. Elleri tirmeksizin uyguluyorlar ama bu memlekette hukuk mekanizmasını oyuncağa dönüştürdüler. Bu çıkarılan KHK da bizlerin, HDP'li vekillerin yargılanmaları konusunda çıkarılan bir KHK'dır.

Oluşturulan masalar var verilecek cezalar bile bana göre oralarda veriyor, KHK'lar iktidarın işini kolaylaştırmak için çıkarıldı. Bu süreçte bizler mahkeme heyetleri tarafından değil siyasi iktidar tarafından yargılandık. Siyasi iktidar bunu zaten saklamadı mahkeme heyetleriye gizlemekte sakınca görmedi.

Bizim hakkımızda süren davalar ve yargılama süreçlerini Türkiye siyasetinin genel gidişatından bağımsız değil. HDP'ye dönük bu siyasi tasfiye operasyonu siyasi iktidarının kendi önünü temizlemek için başlattığı bir operasyondur. Cumhurbaşkanı'nın "partili Cumhurbaşkanlığı" değişikliğini hayata geçirmek için HDP gibi güçlü bir muhalefeti etkisizleştirmeye ihtiyacı vardı. Bütün bir toplumda yaratmak istedikleri biat etkisini oluşturmaları için Türkiye'nin en dinamik muhalefet gücünü bloke etmeleri gerekiyordu.

Halkın 7 Haziran'da verdiği ultiyatoma siyasi iktidarın verdiği yanıt, siyasi zeminin ortadan kaldırılması için düğmeye basmak oldu

Bu HDP'ydi. Sayısız kez Türkiye gerçeğinde sınanmıştır, HDP gücünü siyasi demokratik alandan alır, kimseden icazet almaz ve Türkiye siyasetine güç katar. Türkiye siyaseti dinamizmini HDP'nin bu gücünden almıştır.

Bu dinamiği ortadan kaldırmaya ihtiyacı vardı iktidarın. Ondan sonraki süreç içinde bizlerin 7 Haziran'da parti olarak seçime girme kararını almasından sonra HDP'nin bütün dengeleri değiştiren bir güç ortaya koyması operasyonun temel çıkış noktası oldu. HDP eskiyen siyasi düzene karşı kendini yenileme alarmı verdi 7 Haziran'da.

Bu alarmı duyan siyasi iktidar büyük bir paniğe kapıldı. 7 Haziran'da ne oldu siyasi iktidar gücünün mutlak olmadığını Türkiye halklarının çantada keklik olmadığını gördü. HDP'nin aldığı oy siyasi iktidarın dengelerini bozdu.

Her şeyden önce de siyasi iktidarın dengelerini değiştirdi, dengeleriyle oynadı, dengeleri bozuldu. Egemen siyaset odakları da bu gelişmeden hiç memnun olmadı. Çünkü HDP'nin ortaya koyduğu bu siyasi başarı siyasete verilen çok güçlü bir değişim sinyaliydi. Halk aslında bir ultiyatoma verdi. "Artık değişin, özgürlükçü, adil bir siyaset alanı istiyoruz" dedi. Kadınların gençlerin, işçilerin kendisini her bir hücrelerinde görebileceği bir yaşam istiyoruz dedi. Halkın siyasilere verdiği en temel ultiyatoma buydu. Bu ultiyatoma karşısında siyasi iktidarın verdiği yanıt çok açık olmuştur. Suruç katliamında darbe sürecinin düğmesine basıldı. HDP'nin, demokratik siyasetin başarılı olmasını sağlayan siyasi zeminin ortadan kaldırılması için düğmeye bastı. O zamana kadar bizler Türkiye siyaseti kendisine bir yol bulur diye düşünüyorduk.

Ama ne yazık ki siyasi iktidar sahipleri bizimle aynı fikirde değildi. Bir taraftan koalisyon kurma görüşmeleri yapılırken, başbakan koalisyon görüşmeleri yaparken cumhurbaşkanı niye koalisyon yapıyorsun diye başbakana çıkışıyordu.

Biz o süreç içinde çok açık ve net biçimde şunu ifade ettik. Bu şekilde, demokratik siyasete alanı kapatan, şiddet, katliam, çözümsüzlük zemininde ısrar edilirse Türkiye'de darbe zemini güçlenecek ve çok büyük belalar olacak dedik. Geçen süreç bizi doğruladı.

Bizim dokunulmazlığımız kaldırıldığı dönemde öyle büyük gürültüler koparıyorlardı ki , gazeteciler, akademisyenler, hak savunucuları hapse dolduruldu. Türkiye'de cezaevleri rekor kırıyor, yeni hapishaneler açılıyor. Türkiye tutuklu sayısında rekor kırdı. En büyük başarısı belki de bu oldu.

Bizler, demokrasi saflarının bileşenler tutuklandık. Bizim tutukladığımız sürede iktidar şu propagandayı yapıyordu. "Bu ülkenin çıban başları etkisiz hale gelirse Türkiye güllük gülistanlık olacak." İddiaları buydu. 7 Haziran seçimlerini yok sayıp, 1 Kasım seçimlerini yaptıklarında da aynı iddiayı ortaya koydular. Kürtlerin, kadınların, solcuların, sosyalistlerin burnundan getirdiler. 7 Haziran'dan 1 Kasım'a. "Bizi niye tek başımıza iktidara getirmediğiniz, eğer getirmezseniz bunlar yaşanır" dediler. 1 Kasım'dan sonra da düşmanlık, sorun bitmedi. Dediler ki "yetmez tek başına iktidar. Saray'ın önünde hizaya geçmeyenleri ortadan kaldırmam lazım." HDP çok daha net bir şekilde hedef haline getirildi. Çok büyük tantanayla, aşırı milliyetçiliği HDP karşıtlığı üzerinden körükleyerek, MHP ile yaptıkları koalisyonu bize yaptıkları operasyonla güçlendirmeye çalışarak operasyon kararı çıktı ve tutuklamaya başladılar bizleri.

Türkiye siyaseti de toplumsal ve ekonomik yaşamı da 1 yıl öncesinden çok daha kötü bir hale geldi

Aradan1-1 buçuk yıl geçti? Ne oldu? Hala düşmanlar, hala operasyon düzenlenmesi gereken odaklar üretmeye devam ediyorlar. Biz bekledik ki, en azından şöyle düşünürdüm, biz 1 yıldır yokuz. Milletvekillerimiz hapiste, geri kalan HDP vekilleri sürekli soruşturmalarla, sansürle diyelim ki hareketsiz hale getirdiler.

Peki düşündüklerini iddia ettikleri gerçek başarıları elde etmelerinin önünde ne engel var. O sihirli sözcük var ya; kamu düzeni ve güvenliği, niye bu ülkede sağlanamıyor. Niye hala insanlar ölüyor. Darbecilerin hepsini tutukladınız, bütün dünyaya kafa tutuyor, çelme takıyorsunuz. Tamam boyun bükme, tam tersi fazladan kavga ediyorsunuz. HDP milletvekillerini içeride tutuyorsunuz, dışarıda kalanlar hakkında onlarca dava açmışsınız. Milletvekillerinin ne kadar dışarıda kalacaklarının garantisini yok, sürekli bir yargı tehdidi altındalar. Basını medyayı istediğiniz gibi düzenlediniz ne engel kaldı? Bütün devlet kurumları baştan sona düzenlendi. HDP'liler de hapiste, kutsal koalisyonunuzu da kurdunuz.

Ne engel var şu an siyasi iktidarın önünde? Hiçbir engel olmaması gerekirken Türkiye siyaseti de Türkiye toplumsal ve ekonomik yaşamı da 1 yıl öncesinden çok daha kötü bir hale geldi. Biz içerideyiz de siyasi iktidar dışarıda mı acaba? Onlar tutuklu, onlar felç olmuş değil mi? Enflasyon yüzde 13'e gelmiş. Türkiye ağır bir batağın eşiğine gelmiş durumda. Bunu günlük basında duymak mümkün değil ama biz söylemek zorundayız. Türkiye toplumu çok ciddi bir ekonomik çıkmaza sürükleniyor. Bir savaş, vergi ekonomisi yürütülüyor ve ağırlığını Türkiye toplumu taşıyor, bedel ödüyor.

İçişleri Bakanının tek görevi ölü çetelesi

Savaş gün geçtikçe tırmanıyor. Bizleri "terör örgütü ile arasına mesafe koymamakla, terör örgütü üyeliğiyle" yargılayanlar o "terör" sorununu, şiddet ve savaş sorununu çözmeyi başarabildiler mi?

Bir siyasi iktidarın İçişleri Bakanının tek görevi ölü çetelesi tutmak. Haftada bir çıkıp şu kadar insan öldürdük diyor. Harekat alanlarına gidiyor, mevzilerde siyaset yapıyor. İçişleri Bakanı her gün ölüm bilançosu açıklıyor. Türkiye'de hiç kimsenin ölmemesi için daha kaç kişinin ölmesi gerekecek? Bu liste ne zaman bitecek? Sayıyorlar sayıyorlar bitmiyor. 5 bin kişi olduğu zaman mı 10 bin kişi olduğu zaman mı 20 bin kişi olduğu zaman mı bitecek?

Senin gücün var eyvallah ama hakkın yok. Ve ben bunları söylediğim için yargılanıyorum. Bunları sadece mahkeme salonlarında söylüyorum. Türkiye halkları bu iktidarı hak etmiyor.

Çözecektiniz bir sürü sorunu, yokuz biz hapisteyiz. Niye çözmüyorsunuz.

Siyasi iktidar niye çözmüyor. Yasama gücü ellerinde, bütün kolluk ellerinde. Başaramayacaklarını çok net yeniden ifade ediyorum. Bizleri bu salonda yargıladıklarını sandıkları sürece başaramayacaklar.

Biz kötüyü de biliriz, kötünün daha kötüsünü de biliriz. Ama bunlar ne iyiyi ne kötüyü biliyorlar. Şu anki ortaya koydukları sorumsuzluk ve halka karşı sergiledikleri bu yıkıcı tavır sadece kendi kaderlerini ilgilendirmiyor. Tüm Türkiye halklarının bugünü ve geleceğini ilgilendiriyor.

Bugünkü siyasi iktidar hiçbir hesap vermeden, izah etmeden çözüm sürecini bitirdi. Bu çözüm süreci neden bitirildi? En genel haliyle şunu söyleyelim; kendi iktidarlarının geleceği için ilk defa bu memlekette toplumsal desteği olan bir projeyi bitirdiler. Bunun bir karşılığı vardı. Ölümler yaşanmıyordu, kutuplaşma ortadan kalkmıştı. Bu süreci iktidar kendi siyasi hesaplarıyla uyuşmadığı

için bitirdi ve 40 yıl boyunca kullandığı dili kullanmaya başladı. 40 defa denediklerini denediler. Nafile bir çaba. Onların nafile çabası tüm Türkiye toplumunun geleceğini ipotek altına almış durumda.

Bugün gözünün üstünde kaşın var dediğin zaman otomatik olarak vatan hainisin. Türkiye'nin üçüncü büyük partisinin eş genel başkanlarını her gün vatan haini diye itham ediyor. Bunları eleştirenlere karşı da böyle bir operasyon yürütülüyor.

Türkiye'nin bir beka sorunu var ve bu beka sorunu bu iktidardan kaynaklanıyor

Son zamanların söylemi de "devletin bekası, milletin güvenliği..." Bunlar basit sözler değil. Her gün oturup kalkıp günlük iktidarını bu iddialar üzerinden yapıyor. Bir yerde biri hırsızlık yapıyor hırsıza hırsız diyemezsin vatan haini olursun diyor. Beka sorunumuz var diyor. Akıl taşıyan hangi insan buna inanabilir?!

Türkiye'nin evet bir beka sorunu var ve bu beka sorunu bu iktidardan kaynaklanıyor. Çok yıkıcı bir iktidar var. Zaten Türkiye'de çarpık ve eksik şekillenmiş devlet kavramı AKP - Saray iktidarı döneminde inanılmaz bir şekilde çarpıtıldı. Devlet 'benim' diyor.

Bahçelerine birisi girse yanlışlıkla sen devletin ve milletin bölünmez bütünlüğünü sarstın diye onun hakkında da linç kampanyası düzenlenecek. Kendilerine dokunan her yönelim dokunulmazlık konusuymuş, Türkiye'nin temel sorunuymuş gibi davranılıyor.

Bizim hakkımızda tek bir yolsuzluk, rüşvet suçu bulamazsınız

Bizim dokunulmazlıklarımız kaldırıldı, hapisteyiz, hapse girme tehlikesiyle karşı karşıya olan arkadaşlarımız var. Bu memlekette gazeteciler, akademisyenler, barış ve demokrasi diyenler çok iyi yargılanıyor, bizim karşımızda aslan kaplan kesiliyorsunuz ama siyasi iktidar rüşvetçileri hırsızları yargılamayı beceremiyor ve onlar Amerika'da yargılanıyor.

İçler acısı bir durum ve bunu kavga ile gürültü ile ayıbı örtmeye çalışıyorlar. Bu ayıp örtülebilir mi? Bizim dokunulmazlığımızı kaldırmak için Anayasa'yı delik deşik etmeyi biliyorsunuz. "Anayasal düzeni bozmak" diyorlar. Acı acı gülesim geliyor, Anayasa mı kaldı?

Temel yasama kurumu anayasayı delik deşik etme görevi biçmiş kendine. Kendi kendine diyor ki "anayasaya gerek yok KHK çıkarırım". Anayasasızlık dönemidir bu. Hangi anayasal suçlardan bahsediyor bu iktidar.

Bizleri tutuklarken bizim meşru dokunulmazlıklarımızı kaldıran iktidar rüşvet alanları yargılamayı tercih etmedi. Aradan yıllar geçmiş eskiden bakanlık yapan isimler, muhalefet partisi temsilcileri o gün bizim söylediklerimizi söylüyor. Söylediğimiz şuydu: niye yargılanmıyor bu insanlar.

Bizim hakkımızda tek bir yolsuzluk, rüşvet suçu bulamazsınız. Ama yüz kızartıcı suçlarla suçlanan milletvekilleri çifte dokunulmazlık ile korundu. Bizim anayasal haklarımız delik deşik edildi ama hırsızlara çifte dokunulmazlık kalkanı sunuldu.

O dönemde siyasi iktidar Türkiye'yi bu utanç verici duruma düşürmüştür. Sonra da çıkıp "Amerika'yla, onla bunla kavga ediyoruz" diyor. Sen kendi içindeki kavgayı verdin mi? Bu siyasi iktidar aynı mecliste bulunduğu muhalefetle konuşmayı beceremiyor.

Türkiye'nin gerçek sorunu adaletsizliktir

Bu iktidar anketlerde diplere doğru gittikleri bu süreçte iç düşman dış düşman algısını pompaladıkça pompalıyor. Türkiye'nin gerçek sorunu bu değil. Gerçek sorun adaletsizliktir. Bir yerde adalet yoksa her melanet türeyebilir. Bundan daha kötüsü de olabilir. Çünkü bu siyasi iktidar gözü kapalı gidiyor ve bu durum umutlu cümleler kurmamıza engel oluyor. İktidar; ben gidersem hepiniz gidersiniz, ben batarsam hepiniz batarsınız diye açık açık söylüyor. Sesinizi çıkarırsanız kendimizle beraber sizi de götürürüz diye Türkiye halklarını tehdit ediyorlar. Bizim bu tehditlere karnımız tok. Mücadeleye devam ediyoruz. Ama bu tehdidi Türkiye halklarına yapıyorlar. Kendi ülkesini batırmaya and içmiş bir iktidar tablosu var karşımızda.

Ülkede son zamanlarda var olan kutuplaşma eğilimi somut bir biçime büründü. İktidar tarafından da bölünme ve bölme tavrına dönüştürüldü. Artık kutuplaşma demek yeterli kalmıyor. Türkiye siyasi iktidar tarafından bölünmüş durumdadır. Devlet kademeleri dizayn edilmeye çalışılıyor, muhalefet dizayn edilmeye çalışılıyor, yasama organı dizayn edilmeye çalışılıyor. Bunların her biri bir yıkıcılığa bölme hareketine dönüşmüş durumda. Bizi yıkıcılıkla, bölücülükle itham edenler şu an yıkıcı bölücü siyasetin en önde gideni, bayrak tutanı durumdadır.

HDP, bizler bu kutuplaştırma politikası karşısında çok önemli bir sigorta işlevi görüyorduk. OHAL de görüyoruz ama iktidarın baskılarıyla bu sigorta işlevi ortadan kaldırılıyor. Bu sadece HDP'nin kaybı değil. Bizler her koşulda siyaset yaparız, parlamento dışında da yaparız.

Düşüncelerden çok saplantılar konuşulmaya başlanmışsa çok derin bir kriz vardır

Her koşulda siyaset yapma kabiliyetimiz var ama HDP'nin, Türkiye'nin bütün farklılıklarını temsil eden bizlerin hapsedilmesi, Türkiye'nin sigortasını atırıyor.

Siyasi iktidar bunun farkına varamaz çünkü farkına varamayacak kadar kendinden geçmiş, çılgınlıktan gözü kararmış durumda Türkiye'nin sigortası çoktan arttı, hassas noktaların da kayışlarını kopardılar. Siyasi iktidar Türkiye'yi nereye çarpacağı belli olmayan bir noktaya götürüyor.

Bu gidişatı durdurmanın yolu elbette var. Siyaset bunun için var. Ben bu iş artık koptu, bitti diyemem. Siyaset en krizli durumlarda yol bulmak, yol açmak, sürdürmek demektir. Ama bugün bizim hakkımızda açılan davalar, siyasi iktidarın tüm alanları zapturapt alması Türkiye'nin gelecek kapasitesinin kaybolması anlamına geliyor. Bu kaybı kaç yılda telafi edeceğimizi bile bilmiyoruz. Bunu öngörecektir noktayı da aştık. Eğer felaketin ne durumda olacağını çoğu kimse öngöremiyorsa durumun boyutları ciddidir.

Bizler içeride, arkadaşlarımız dışarıda bu zor koşullarda imkansız sağlayarak hareket kabiliyeti sergiliyorlar. Her şeye rağmen diri bir dinamik var. Bize düşen Türkiye'yi bu kriz ortamından çıkarmak, demokratik bir tahkimat gerçekleştirmektir. Ama bugün siyasi iktidar kendini korumak, güvence altına almak tek adam ve tek parti iktidarını her şeyin yerine koyma siyaseti gütmektedir.

Düşüncelerden çok saplantılar konuşulmaya başlanmışsa çok derin bir kriz vardır. Türkiye toplumu bu krizden çıkmak için adım atmaya da yöneldi ama bu adımlar kesildi. Biz siyasi mücadele yürütemiyoruz. Çıplak zora karşı mücadele yürütüyoruz. Demokratik ülkelerde siyaset eşitlik ve silahların eşitliği ilkeleri çerçevesinde ilerlerler. Ama Türkiye'de toplumun büyük kesimi tamamen silahsızlandırılmış, savunmasızlaştırılmış durumda. Bunun karşısında küçük bir azınlık bütün devlet olanaklarını kuşanmış. Bunun mücadelesi yaşanıyor.

Temelde böyle bir adaletsizlik olduğu sürece normalleşmeden bahsetmek mümkün değil. Yargılama süreçlerinin de normalleşmesinden bahsetmek mümkün değil.

Çay toplama gösterileri, düğme iliklemelerden sonra AYM'den büyük bir beklentimiz kalmamıştı

Bakın, kısa bir süre önce Anayasa Mahkemesi bir gerekçeli karar açıkladı bizim başvurumuza ilişkin. AYM uzun bir süre önce bir karar vermişti, ancak siyasi iktidardan gelen bir de baskı vardı. Biz bu duyumları alıyorduk. Açıkladıkları karar metninin politik bir metinden farkı yok. Evrensel, hukuki ilkeler yok. Hiçbir ölçü kalmamış. Hükümetin başı bize ne söylüyorsa AYM kaleminden o dökülmüş. Böyle bir metni hukuki karar olarak algılamamızın imkanı yok. Bazı replikler hukuk kurumlarının replikleri haline dönüştüyse çok fena durumdayızdır.

Kurumların en azından birisinin dinamo rolü oynayabilecek durumda olması, krize sürüklenmemiş olması gerekir. Seçme şansımız olsa yargı kurumu krize sürüklenmesin deriz. Ama Türkiye'de yargı kurumu da krize sürüklenmiş durumda. Yasama organı da elindeki tüm sermayeyi, kendi varlığını korumaya yatırmış durumda, krizi derinleştirmeye odaklanmış durumda.

Demokratik kriterler harcanabilir ve gözden çıkarılabilir yeter ki siyasi iktidarın ayağına taş değmesin, sarayın önünden kuş uçmasın. Tüm varlıklarını buna adanmış durumdadır.

Elbette biz AYM'den olumlu bir karar beklemiyorduk ama beklediğimizden de daha olumsuz bir karar çıktı. Sonuç olarak bizi yaralamaz, zedelemesin. Ama Türkiye'de bir yargı kurumunun böyle bir kararın altına imza atmış olması hepimizin toplumsal gururu, vicdan, adalet duygusu açısından zedeleyicidir.

Bütün bir Türkiye toplumunu, tüm Türkiye halklarına zarar veren, Türkiye'nin imajına zarar veren yaklaşımlar ve gerekçelerden oluşmuş bir karardan bahsediyoruz.

Üst yargı kurumlarından, çay toplama gösterilerinden sonra, olmayan düğme iliklenmeye çalışıldıktan sonra, yargı kurumunun başının eğilmesinden sonra umudumuzu önemli oranda kesmiştik. Çok büyük beklentimiz yoktu. Türkiye'de bu görüntülerin yaşanması, o görüntüler basına yansdıktan sonra o fotoğrafı kim çekti, nasıl çekti, komplocu açıdan çekti tartışmaları yapıldı. Eleştirmek yasak ama o görüntülerin sergilenmesi normal. Temel kriterlerin bu kadar ayaklar altına alındığı başka bir dönem yaşanmamıştır. Bunu kişisel bir mesele olarak görmüyoruz. Bütün Türkiye'deki hukuk adalet mekanizması ve Türkiye halkları bunun haksız adaletsiz sonuçlarını göğüslüyor. Haksız sonuçlarıyla yüzleşiyor. Sonra karşımıza siyasi iktidar tarafından gün gün yönlendirilen bir siyasi anlayış ve çifte standartlı kararlar çıkıyor. Damadın gördüğü toleransı bir siyasi göremiyor. Sosyal yaşamdaki çelişkiler düzenleme gereken alanlarda üst perdeden korunuyor ve doğrulanıyor. En üst perdede bu çelişkiler yaşanır ve doğrulanırsa tabanda ne yaşanır, siz söyleyin.

Türkiye gerileme raporlarında bolca ilerleme kaydediyor. Sivil ölümleri oranında Suriye, Yemen ve Afganistan'la birlikte ilk 5'te. Belli dönemlerde uluslararası kurumların ithamlarıyla karşılaşmış, bütün yapısı berhava olmuş ülkelerden bahsediyoruz. Türkiye bu ülkelerle beraber ilk 5'te yer alıyor.

Ülkenin bekası diyeceksin ama kendi çoluğun çocuğun sermaye kaçırarak

Biz niye yargılanıyoruz. Yargılandığımız davaların içeriğine bakın ölümleri, çatışmaları eleştirdiğimiz için. Çatışmaya yol açan siyaseti doğrudan eleştirdiğimiz için yargılanıyoruz. Doğruları siyasi iktidara söylemek suç kabul ediliyor.

Çünkü bu siyasi iktidar Türkiye o en kaotik ülkelerle, savaşın yaşandığı ülkelerle sivil ölümlerinde ilk 5'e girsin. Yeter ki kendisi liste başı olsun. Ama biz bunu dert etmek zorundayız. Muhalefet partisi olarak dert etmek zorundayız. Muhalefet partisi neden vardır? Siyasi iktidar kendini kaybederse kendine gel demek için vardır. Biz kendine gel dediğimiz için yargılanıyoruz.

Bugün savaştan çatışmadan başka bir şey konuşulmuyor. Bu ülkenin siyasi temsilcilerinden bir kere barış sözünü duydunuz mu? Barışı yasak ettiler. Yeri geldiğinde oturup bağırıp çağırıyorlar. "Bizi tehdit edenler var, tüm dünya bize düşman, beka tehdidi var." Ama bekanın iç barıştan geldiğini bilmiyorlar mı? Bir siyasi iktidarın kendi ülkesini nasıl adım adım yıktığından bahsediyoruz, nasıl kendi iç dinamizmini tükettiğinden bahsediyoruz. Bu ülkede çözüm süreci parçalandı. Çözüm ve diyalog sürecini başlatan siyasi iktidar, bütçede en fazla payı savaşa ayırıyor. Çünkü iç tehdit var, dış tehdit var, benim savaşmam lazım, boğazından kesecek silaha para ayıracaksın diyor kendi halkına. Bir taraftan da rüşvetler dolanıyor, çoluk çocukları vergi vermemek için off-shore ile ticaret yapıyorlar. Eleştirdiğin zaman da ne var ki bunda siyaset yaparız diyorlar. İnsani kurallara aykırı bir şey var, ahlaki kurallara aykırı bir şey var. İnsanların tepesine bineceksin ülkenin bekası diye ama kendi çocuğun çocuğun sermaye kaçırarak. Ben vahşi kapitalizmi onaylamıyorum, onun koyduğu kuralları da meşru görmüyorum.

Niye bir ülkenin halkına ait olan yerel kaynakları başka yerlere götürüp sermayenin rantını palazlandıracaksınız? Ama bu siyasi iktidar kendisinin kaybettiği ve kaybettirdiği birçok şeyin hıncını bizden almaya çalışıyor, kendi suçlarının üzerini örtmek için birilerini suçlu, tehlikeli ilan ediyor. Bizler de o birilerindeniz.

Beni assalar da söylediğim sözlerden dolayı kimse bana hesap soramaz, ben ancak halkıma hesap veririm

İddianamede belirtilen konular ve iddianamenin ele alış biçimine değinmek istiyorum. İddianamedeki sözler benim. İddianame o kadar içler acısı ki, bu konuşmalardan dolayı, terör örgütü yöneticisi durumuna getirmiş savcı. Baştan beri neyin mücadelesini veriyoruz. Biz siyasetçiyiz, siyaset yapanlar konuşur, beğensen de beğenmesen de bu onun görevidir. Bizim davalarımız zaten hukuki davalar değil siyasi komplo davaları. Bir siyasetçi yaptığı konuşmalardan dolayı yargılanır mı? Hem de terör örgütü üyeliğiyle. Bir konuşmayla örgüt üyeliğim ispatlanıyor. Buna inanan varsa, inanan bir savcı varsa üzülüyorum. İnanmadan zoraki yazdıysa gene üzülüyorum.

Propaganda, siyasi düşünce ifade etme her insanın hakkıdır. Bu hakkı görev olarak üstlenmiş bir siyasetçi terör örgütü ile organik bağı olduğu iddiasıyla yargılanacak. Bunun akıl alır yanı yok.

Bu iddianamenin esas sorunu olmayan şeyleridir. Olmayan şey, benim TBMM'nin organik bileşeni olduğum gerçeği. Olmayan şey; eş genel başkanı olduğum partinin programı, görüş açısı yoktur. Oturmuşlar sayfalar dolusu yazmışlar, bana bir örgüt yaratmışlar. Aynı zamanda bir yasama organı bulmuşlar. Ben akla hakaret görüyorum bu sözleri söylemeyi. Benim ait olduğum bir tane yasama organı var; o da TBMM.

Cizre'de Sur'da yüzlerce sivil öldü. Orada sadece silahla çatışan insanlar yoktu. Orada siviller de vardı.

Kararınızı verdiyseniz bu yargılamayı sürdürmeyin. Bu yargılamayı yapmayın, kendinize de bana da hakaret etmeyin. Ben burada öldürülen 7 yaşındaki çocuktan, sokaklarda cesedi çırılçıplak teşhir edilen kadından bahsediyorum. Bunu bir terör örgütü olarak kabul eden sizlersiniz. Biz siyasi iktidara anlatırken de aynı gerilimi yaşıyorduk, sizinle konuşurken de aynı gerilimi yaşıyoruz. Birbirinizden farkınız yok. Verin kararınızı ve bu tiyatro sürmesin böyle.

Oradaki katliamları, devlet şiddetini kınadım. Orada direnen insanları selamladım. Çünkü orada evini terk etmeyen Taybet Anne de, cenazesi 15 gün buzdolabında bekletilen Cemile de selamlanması gereken biridir. Sivil oldukları bile bile canlı canlı katledilen Mehmet Tunçlar da selamlanması gereken insanlardır. Sonra teröre karşı mücadele yürütülüyordu, güvenlik güçleri de gitti temizledi bitti. Bu kadar basit mi? Bir felaket yaşandı Cizre’de Sur’da Nusaybin’de bunları daha konuşamadık bile. Bu insanların sözü söylenmeyecek mi, biz o insanların yurduna bağlılığına bir saygı göstermeyecek miyiz? Biz uzaydan mı geldik. Ben Van milletvekiliyim. Beni assalar dahi o söylediğim sözlerden dolayı kimse bana hesap sormaz. Ben halkıma hesap veririm, insanlığa hesap veririm. Siyasi iktidarlar da mahkeme heyetleri de fanidir. Bizim sözlerimizi tarih yazacak tarihin işiteceği şekilde konuşmakla mesulüm. Birinin ne duyduğu önemli değil tarihin beni duyacağı şekilde konuşurum. Beni en fazla asarsınız. Her bahsettiğinizde teröristler, hendek kazanlar diyorsunuz. Ama biz o süreçte yaşanan çatışmaları durdurma çabalarımızdan dolayı da yargılanıyoruz. Bakın DTK konferansı, neydi derdimiz? Hendekler kalksın, çatışma olmasın. Eğer demokratik siyaset yoluna inanmasak Meclis’te neden olalım? Hala iddianemelerde siyasi iktidar ağzıyla silahlı militanları mı selamladın sorularıyla muhatap oluyorum. Bu bir iddia değil hakarettir. Bakın her şeye rağmen buradayız, saygımıza buradayız. Gelmeyebilirdim de ben buraya, bir şeyler tutturmaya çalışıyoruz.

O süreç içinde 300’den fazla sivil öldü. Bazıları tespit edilemiyor. Toplam 1000 ölümden bahsediliyor. 3 buçuk aylık bebek, 80 yaşında ihtiyar öldü. Bunlar için tek bir söz söyleyemeyecek miyiz? Hesabı zaten soruluyor, koruma altında. Ne yapacaksınız BM’ye dava mı açacaksınız? Ne yapacak siyasi iktidar.

ABD’de Zarrab davasını sürdüren savcılar hakkında burada yakalama kararı çıkarıyorlar. Gülemiyoruz bile. Ne yapacaksınız BM İnsan Hakları Komisyonu hakkında da mı dava açacaksınız. Bizim hoşumuza mı gidiyor BM’de raporlar hazırlanması ya da bu memlekette yargılanmayan ahlaksızlıkların ABD’de yargılanması. Figen Yüksekdağ’ı assanız da, öldürseniz de hapsedseniz de bu gerçekler konuşulacak. Yaptığım konuşma da bu bağlamdadır. Örgütü övmek örgütle ilişkilendirmek kesinlikle art niyetlidir.

6-8 Ekim’de sokağa çıkararak Yüksekdağ, Demirtaş, HDP MYK değildi. Tayyip Erdoğan’dı

İddialardan birisi de bizim hakkımızda daha soruşturma açılmadan linç kampanyası başlatılan bir konu ile ilgili; 6-8 Ekim olayları ve Kobanê direnişi dönemi. Ben partinin eş genel başkanayım. Yapılan her çağrıdan birinci derecede ben sorumluyum. Bu yaptığımız çağrı siyasi linç operasyonunun gerekçesine dönüştürüldü. Bütün davalarda olduğu gibi 6-8 Ekim olayları da siyasi bağlantılarıyla birlikte konuşulması gereken bir konudur. Konu tamamen siyasi. İddianamede bütün örgütlerin şemasını çizmişler, HDP’nin programı, siyasi geçmişim yok. Benim asıl kimliğimin verileri yok. Olmaması gereken verilerle doldurulmuş üretilmiş bir iddianame. Savcılık soruşturmasını yapan ekipler tarafından değil doğrudan siyasiler tarafından doldurulmuş. Daha ortada dava yokken, soruşturma yokken önce linç kampanyası başladı, arkasından dokunulmazlıklar kaldırıldı, davalar açıldı, bir de baktık ki iktidar sözcülerinin, havuz medyasının tüm cümleleri iddianamede. Somut verilerden bu kadar kopan bir iddianameyi nasıl hukuki metin olarak görebilirim. Ya iddianameyi hazırlayan savcı ya da biz başka bir boyuttayız. Başka dünyaların insanlarıyız. Benim ne iş yaptığımı, siyasi olarak da kişisel yaşam olarak da bütün dünya alem biliyor. Ama savcı başka boyuttan gelmiş benim hakkımda en ufak bilgiye sahip değil, siyasi metin üzerinden iddianame oluşturuyor.

6-8 Ekim de bunun en somut örneği. Önce bir siyasi operasyon başlatıldı ardından yargı meselesine dönüştürüldü. Yaptığımız çağrı Türkiye’nin çok açık biçimde karşı karşıya kaldığı felaketi durdurma çağrısıdır ve çağrımız sayesinde Türkiye büyük bir felaketten kurtulmuştur. Eğer 6-8 Ekim’de demokratik kamuoyunun destek eylemleri olmasaydı IŞİD bugün kapı komşumuz olacaktı.

O süreç içerisinde IŞİD vahşetine karşı verilen mücadelenin desteklenmesi ve desteklenmeye çağrılması kadar meşru bir şey yoktur. O süreçte bizim yaptığımız çağrıyla çok doğrudan ilgilenmiyorlardı. PYD ile ilişkileri Kobanê ile ilişkileri çok farklıydı. Yine kandırıldık diyorlar ama hem kendilerini kandırıyorlar hem halkları kandırıyorlar. Bugün bambaşka noktadalar. Açıklamayı yaptığımız dönem böyle kıyametleri koparmadılar. Madem açıklamalarımız, çağrımız bu kadar önemliydi niye o dönem ses çıkarmadılar. O dönem bu kadar irrite etmiyordu. O dönem bizim siyasi iktidarla görüşmelerimiz Kobanê eksenli devam ediyordu. PYD ile iktidarın görüşmeleri de aktif olarak devam ediyordu.

6-8 Ekim çağrısına ilişkin iddialar üretilmiş naylon iddialar. Oturuyorlar masada nereden suç uyduralım diyorlar. Algı operasyonunu bunun üzerinden yürütelim kararı alıyorlar. 6-8 Ekim olaylarının bu kadar büyütülmesinin tek anlamı budur.

O dönem içerisinde yapılacak en kötü şeyi bu ülkenin Cumhurbaşkanı yaptı. Biz kendimizi parolasak 7 Ekim günü Erdoğan'ın "Kobanê düştü düşecek" açıklamasını yaparken ki etkisini yaratamazdık. Yaratamadık da. 6-8 Ekim olaylarının temel müsebbibi de kışkırtıcısı da bu sözün sahibidir. Medya organlarımız olmadığı için, olanlar bloke deldiği için, sesimiz kısıldığı için, hapse atıldığımız için bu gerçekler sanki yokmuş gibi davranılıyor. Tam bir yalanın içine itiliyor tüm ülke.

6 Ekim'de bizim bu çağrıyla yaptığımız süreçte Kobanê eylemlerinin hepsi demokratik ve hiçbir ölümün yaşanmadığı eylemlerdir. 7 Ekim'de ne zaman ki Cumhurbaşkanı "Kobanê düştü düşecek" dedi bu, toplumda büyük bir infial yarattı. Sokağa çıkaran Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, HDP MYK değildi. Tayyip Erdoğan'dı. Bu açıklamadan sonra ilk ölüm de Muş Varto'da yaşanmıştır. Bizim bir seçmenimizi polis kurşunu ile öldürülmüştür. 7-8-9 Ekim'de bu açıklamanın etkisi ve karanlık olayların devreye konmasıyla neredeyse kabusla dönüşen olaylar yaşanmıştır.

Bizim şu aşamada demokratik bir çağrıyla, herkesin yaptığı bir çağrıyla olağanüstü durumlarda yapması gereken çağrıyla suç mu diye tartışmak bana o kadar zul geliyor ki. Ama tartışıyoruz sözümüz en azından tarihe kalır. İddianame ne ki delil yok bulgu yok, yine siyasi. Bugün Sayın Cumhurbaşkanını halkı sokağa çağırdı diye, 250 kişinin ölümüne sebep oldu diye yargılamayı kimse aklından geçiriyor mu geçiremiyor. Niye? Darbeye karşı demokratik bir tutum ifade ettiği için. O çağrıyla yapmasaydı böyle bir yeri niye işgal ediyorsun derdik. Böyle bir olağanüstü çağrıyla siyasi yeri olan insanların yapması gerekir. Ama eğer 15 Temmuz darbe girişini başarılı olsaydı bugün Tayyip Erdoğan burada yargılanırdı.

Biz doğru bir çağrı yaptık, gözümüzün önünde insanlar boğazlanırken, ey Kürt halkı amcanızın kızı, teyzenizin oğlu ölüyor ama biraz bekleyin mi diyecektik? Böyle bir ahlak var mı? Bizim her şeyden önce ahlaki sorumluluğumuz gereği bu çağrıyla yapmamız gerekiyordu. Kobanê'de insanlık boğazlanırken bizim dayanışma çağrısıyla yapmamız gerekiyordu. Eğer siyasi iktidar müdahalesi olmasaydı, provokatif söylemler olmasaydı o acı olaylar yaşanmayacaktı.

Kobanê eylemleri sürecinde hiçbir dava açılmamış olması siyasi müdahalenin bir ürünüdür

Şimdi utanmadan bizi o acı olayların sorumlusu olarak gösteriyorlar, katil ilan ediyorlar. Böyle bir aymazlık olamaz. Daha bu siyasi iktidar o günlerde öldürülen 45 partili arkadaşımızın hesabını vermedi. Bu bir zulümdür, hakarettir. Ben bunu bir yargılama olarak kabul edemem.

O süre içinde bizim 45 arkadaşımız öldürüldü. Tek biri hakkında soruşturma başlatılmadı. Bunda anormal bir şey yok mu? Siyasi bir saikle, numunelik bile olsa tek bir dava açmadılar. Kobanê

eylemleri sürecinde hiçbir dava açılmamış olması tam anlamıyla bu siyasi kararın ve müdahalenin ürünüdür.

Antep'te aynı zamanda bir linç olayı yaşandı. 6 partili arkadaşımız katledildi. Kontra grupların ve polislin saldırısı sonucu 6 arkadaşımız yaşamını kaybetti. Kürt mahalleleri basıldı, insanlar evinde linç edilmeye çalışıldı. Bunun bir toplumda infial yaratması, devletin alarm vermesi gerekir. Ama bu konu hakkında tek bir soruşturma yürütülmedi.

Tek sanıklı bir dava var, eylemcilerden olduğu iddia edilen 16-17 yaşında, konuşma ve işitme engelli, yatalak bir kadın Antep'teki olayların müsebbibi olarak gösterilmiş. Başkaca hiçbir şey yok, o 6 kişiyi kim öldürdü, linç girişimini kim yaptı belli değil.

Doğrudan siyasi iktidar taraftarları, Hizbullah sempatanları, AKP Belediye Başkanının akrabaları tarafından taranıyor, öldürülüyor insanlar. Ama tek bir soruşturma yok. Ve bizler bu suçların üzeri örtülsün diye 6-8 Ekim olaylarının sorumlusu olarak yargılanıyoruz.

Ama dünya döner dünyayı bağlasanız da durduramazsınız. Bu gerçeklerden kaçamayacaklar.

Böyle bir iddianameden adil sonuçlar, objektif değerlendirmeler beklemek çok mümkün değil. Kobanê sürecinde bizler 9 Ekim günü HDP, HDK, DBP ve DTK olarak o dönem İmralı'dan hükümet aracılığıyla Öcalan tarafından bize iletilen notu okumasaydık ve kurum temsilcileri olarak halkımıza itidal ve sağduyu çağrısı yapmasaydık bugün 6-8 Ekim olayları çok daha farklı bir mecraya gidebilirdi. Biz siyasi iktidarın görüp de müdahale etmediği bir şeyi gördük ve müdahale ettik. Provokasyon gördük ve müdahale ettik.

Görüşmeler devam ediyordu o zaman, İmralı'ya devlet heyeti gönderdiler, mesajı bizimle paylaşıldı, bizler de sağduyu çağrısı yaptık. Çünkü 9 Ekim'e gelindiğinde olaylar artık bir darbe provasına dönüşmüştü. O süreçte verdiğimiz soru önergelerinde sormuşuz, derin yapılar ortaya çıkmış, halk arasında çatışmalar kışkırtılmış, tetiklenmiş, batıda Türkler ve Kürtler arasında çatışmalar körükleniyor, HDP binalarına, Kürt kurumlarına kundaklamalar saldırılar gerçekleşiyor. Aynı zamanda Bingöl'de 2 polis öldürüldü, 2 saat sonra sorumluları yakaladık açıklaması yaptılar. Yargılama süreçlerinde anlaşıldı ki 2 polisin ilişkisi hala kesinleşmiş değil.

Yasin Börü'nün evi kuşatıldığında 45 dakika boyunca olay yerine gitmeyen polislerin kaç FETÖ'den tutuklu şu an?

Bir çok noktada provokasyon hareketleri kendisini gösteriyordu ve siyasi iktidar çok açık çağrılar yapmalıyken, en azından operasyonları durdurup siyahı beyazı görmesi gerekiyorken bir sorumluluk üstlenmedi. Şiddeti durdurmak gibi bir sorumluluk üstlenmedi. Hükümet yetkililerinin bütün açıklamaları duruyor gazete kupürlerinde. Af Örgütünün, uluslararası insan hakları kuruluşlarının raporları ortada. Hüda-Par'dan birileri sorulara şöyle cevap veriyor Yasin Börü'lerin evleri kuşatıldığında polise haber veriliyor ve 45 dakika boyunca Diyarbakır gibi bir yerde polis gelmiyor.

Bunu Uluslararası Af Örgütü'nün raportörüne söylüyor, o anı yaşayanlardan birisi. 45 dakika boyunca polisi aradık, emniyeti aradık polis gelmedi ve cenazeler yerde linç edilirken de gelmedi. TR'de bir tane mahkeme kaydında bulamazsınız bu anlattığımı. Niye? Çünkü açılmış tek bir dava yok. Yasin Börü ile dava da böyle çünkü amaç HDP'yi suçlamak. Yasin Börülerin davası siyasi iktidar tarafından kullanılan bir davaya dönüştü. Gerçek suçluların açığa çıktığı bir davaya dönüşmedi. Biz o dönem sayısız soru önergesi verdik, araştırma komisyonu kurulsun dedik. Meclis aracılığıyla bu iş yürütülsün, bu karanlık açığa çıkarılsın dedik.

45 dakika boyunca aranıp olay yerine gitmeyen polis memurlarının acaba kaç FETÖ'den tutuklu şu an. Onların kaç 15 Temmuz darbe sürecine katıldı. Bu sorulara kim cevap verebilir.

Karakolu arıyorlar, yardıma gelin diye, karakol amiri karakoldan çıkmayın talimatı aldığını söylüyor. O talimatı verenler hala orada mı? Bunların 6-8 Ekim olaylarıyla bağlantısı konusunda tek bir ışık tutulmadı. Bunu siyaset kurumunun tartışması gerekiyor. Bu siyasi iktidar 6-8 Ekim'den dolayı kendisinin yargılanacağından korkuyor ve bizi yargılıyor.

6-8 Ekim süreci FETÖ'cü yapılarla birlikte düzenlenen bir provokasyon sürecidir. Bizim çağrımızla hiçbir ilgisi yoktur, bizim çağrımız demokratik bir çağrıdır. Kobanê süreci çözüm sürecinin de bitirilmesi için kullanılmıştır. O dönemin siyasi iktidarı önüne geçecek bir siyasi irade göstermemişlerdir. Bunun en temel nedeni de kendi zaaflarıyla, Kürt sorunuyla yüzleşmemeleridir. Kürt sorunuyla yüzleşselerdi o provokasyon gerçekleşmez, darbeler de kendilerine zemin bulamazlardı.

Biz o dönem hükümetle görüşmeler sürdürüyorduk. Çok net olarak şunu söyledik: 6-8 Ekim'e kirli eller girdi, demokratik çözümü tahkim etmediğimiz sürece bu kirli eller uzanmaya devam edecektir. Ama ne yazık ki devam etti ve bunu bir siyasi hesaplaşmanın konusu haline dönüştürdü.

Hakkımızda hem hukuki açıdan hem de sosyolojik açıdan çok zorlama iddialar söz konusudur

Selahattin Demirtaş bu suçlamalara, bu iddialara doğrudan yanıt verme olanağından da yoksun bırakılmış durumda. Bu davalardaki suçlamaları bu sebeple de daha kapsamlı, siyasi arka planıyla tartışma ihtiyacı duyuyorum.

Biz DTK kongresinde de, ablukalar döneminde yaptığımız bütün konuşmalarda şunu ifade etmeye çalıştık: Türkiye'de bir yeni anayasa tartışması yapılıyor. Bu tartışma yapılırken TR kendi iç dinamiklerini de tartışabilir. Bizim varlık nedenimiz siyaset ve çözüm odaklı bir varlık ortaya koymak. Bu çözüm amaçlı projeyi başarıya ulaştırmaktır. Bu modelin, öz yönetim, özerklik gibi modellerin tartışılabilirliğini ifade ettik. Onunla ilgili tartışmalardan dolayı da yargılanıyoruz. İnsanlar, Sur halkı da, İzmir halkı da, Nusaybin, Cizre halkı da Ankara halkı da taleplerini ortaya koyma hakkına sahiptir. Demokratik gösteri yapma, irade beyan etme hakkına da sahiptir. Öz yönetim gibi demokratik bir taleple iradelerini ifade eden halkımıza karşı da sorumluluklarımızı yerine getirdik. Gelin bunu şiddet sarmalından çıkaralım dedik Meclis'te. Silahların susmasının yolu siyasetin konuşmasıdır dedik. Diyarbakır'daki DTK kongresinde ifade ettiğimiz tastamam budur. Hukuki açıdan da sosyolojik açıdan da çok zorlama iddialar söz konusudur.